

Bay Şavşan'ın telefonu patırdattığı
BİRİNCİ BÖLÜM

Kléber kardeşine imalı bir bakış attı. Basit, metro kapılarının sesini usulca taklit ediyordu: “Piiii... klap.”

İstasyondaki bir adam metroya bindi ve Kléber'in yanına oturdu. Bir Alman kurdunu tasmaından tutuyordu. Basit oturduğu yerde kıpırlandımaya başladı.

“Bir köpeği var,” dedi.

Köpeğin sahibi ona uzun uzun ve dikkatlice baktı. Açık mavi gözleri fal taşı gibi açılmış genç bir adam duruyordu karşısında.

“Beyefendinin bir köpeği var,” diye tekrar etti; huzursuzluğu artıyordu Basit'in.

“Evet, haklısın,” diye cevap verdi Kléber. Bir taraftan da kaşlarını çatarak kardeşini uyarıya çalışıyordu.

“Sence onu sevebilir miyim?” diye sordu Basit, elini köpeğe yaklaştırmak için.

Köpek yerine havlayan Kléber oldu: “Hayır!”

Köpeğin sahibi durumu değerlendirmek istercesine sırayla iki kardeşe baktı.

“Benim bir tavşanım var,” dedi açık renk gözlü genç adam.

“Yabancılarla konuşma,” diyerek onu azarladı Kléber. Arından kısa bir süre düşündü ve köpekli adama doğru döndü.

“Beyefendi, onun kusuruna bakmayın, kendisi zihinsel engellidir.”

“Ap-tal,” diye düzeltti Basit, kelimeyi hecelerine ayırarak.

Adam ayağa kalktı ve hiçbir şey demeden köpeğinin tasmağını çekti. Bir sonraki istasyonda metrodan indi.

“Gerzek,” diye arkasından homurdandı Kléber.

“O-ooo, çirkin bir kelime bu,” dedi kardeşi.

Kléber melankolik bir şekilde iç çekti ve camın dışındaki kör karanlığa bir bakış attı. Camda ince yuvarlak gözlüklü entel suratının yansımasını gördü. Gerginliği üstünden atmıştı, oturduğu yere iyice kuruldu ve saatine baktı. Onun her hareketini gözetleyen Basit, kazağının kollarını sıyırdı ve kaşlarını kaldırdığı eleştirel surat ifadesiyle o da bileklerini kontrol etti.

“Benim bir saatim yok.”

“Neden bir saatin olmadığını çok iyi biliyorsun. Kahretsin, geldik!”

“O-ooo, çirkin bir kelime bu.”

Kléber çıkışa doğru yöneldi, ama tam incekken arkasına baktı, başta onu takip eden Basit birdenbire durmuştu.

“Hadi acele et!” diye bağırdı Kléber.

“Beni sıkıştırmak istiyor!”

Kléber onu kazağının kolundan yakaladı ve dışarı doğru çekti. Otomatik kapı arkalarından kapandı: *Klap*.

“Beni yakalayamadı!”

Kléber onu tekrar kolundan tuttu ve bu kez de merdivenlere sürükledi.

“Neden bir saatim yok?”

“İçinde saklanan küçük bir adam olup olmadığını görmek için onu kırmıştın, hatırladın mı?”

“Eveeeeet,” dedi Basit, kendinden geçen bir gülümsemeye.

“İçinde küçük bir adam var mıydı peki?”

“Hayır!” diye kükredi Basit, mutluluğunu bir kez daha sergileyerek.

Yürüyen merdivenlerin önünde o kadar ani bir şekilde durdu ki, arkasındaki iki kişi birbirine çarpıp aynı hızda memnuniyetsizliklerini dile getirdi:

“Ama biraz dikkat edin canım, aaa!”

Kléber kardeşini kolundan çekerek onu yeniden zorladı. Basit, ayaklarını kaldırmaya çabaladığı sırada kayıp giden merdiven basamaklarını dehşetle izliyordu. Ancak, başlarına bir şey gelmeyeceğinden emin olduğunda sabit durmayı başarabildi.

“Gördün mü?” dedi yüksek sesle. “Hiç korkmuyorum. Neden, çünkü içinde *küçir* adam yok!”

“*Küçük* bir adam, *küçir* değil,” diye cevap verdi Kléber, nedenli-nasilli sorular dizisine son vermek için.

Kardeşinin söylendiğini duyuyordu: “*Küçir* adam, *küçir* adam.”

Basit’in inatçılığı hafife alınacak gibi değildi. Beş dakika boyunca aynı şekilde mırıldandı: “*Küçir*, *küçir*, *küçir*, *küçir*...”

Kléber etrafını inceledi; hangi yoldan gideceği konusunda pek emin değildi. Sadece on beş gündür Paris’teydiler.

“Daha çok var mı?”

“Bilmiyorum.”

Kléber’in sabrı taşmak üzereydi. Buldukları semti tanıyamıyordu. Basit, kaldırımın ortasında durdu ve kollarını kavuşturdu.

“Babamı görmek istiyorum.”

“Baba burada değil. O, Marne-la-Vallée’de ve biz de... şey-deyiz...”

“Çumçumda!” diye tamamladı Basit, cümleyi. Sonra yaptığı aptalca şakayı kahkahalarıyla süsledi.

Kléber hafifçe gülümsedi. Basit, üç yaşındaki bir çocuğun zekâsına sahipti; şanslı günlerindeyse üç buçuk...

“Paris’teyiz. Hadi gel, acele etmeliyiz. Yoksa akşam olacak.”

“Kurtlar olacak mı?”

“Evet.”

“Biliyorsun, onları *bantacamlı* öldürebilirim.”

Kléber gülmek için kendini zor tuttu. Tekrar yürümeye koyuldular. Kléber bir anda yukarı doğru çıkan sokağı tanıdı. Burasıydı: Cardinal Lemoine Sokağı, 45 numara.

“Ah, hayır,” dedi Basit, giriş kapısının önünde.

“Gene ne var?”

“Girmek istemiyorum, burası *yeşli* kadının evi.”

“Dinle beni, o büyük teyzemiz, şeyin annesinin kız kardeşi...”

“Çirkin biri.”

“Çok güzel biri değil.”

“Kokuyor.”

Kléber, elini giriş şifresini yazması gereken panele yaklaştırdı ve kaşlarını çattı.

“Şimdi, 4... 6...”

“4, 6, B, 12, 1000, 100,” dedi Basit hızla.

“Sus, 4... 6...”

“9, 12, B, 4, 7, 12...”

Kléber tuşlara tamamen sersemleşmiş bir ifadeyle baktı.

“Hadi bas, düğmelere bas! 9, 7, 12...”

Basit, önüne gelen her tuşa basıyordu, kapı cızırdayıp açıldı.

“Kazandım!”

İçeriden iri bir kadın çıktı. Basit içeri girmek için onu itti.

“İnsanları itmek doğru değildir!” diye bağırdı Kléber. “Hanımefendiden özür dile.”

Basit, iki adımda beş basamağı tırmanmıştı bile. Arkasına döndü ve neşeyle bağırdı:

“Özür dilerim hanımefendi! Kapı için fazla irisin!”

Merdivendeki dörtlüye koşusuna devam etti. Kléber haykırmak onu yakalamaya çalıştı.

“Üçüncü kat! Üçüncü kat!”

Basit binanın altı katını çıktı, daha sonra dört kat aşağı indi ve bir kat daha yukarı çıktı. Sonunda, dili dışarıda bir köpek gibi nefes nefese, kapının önünde durdu. Kléber, kendini çok yorgun hissettiği için duvara yaslandı.

“Düğüme basacak mısın?”

Basit, zilin sesinden korkuyordu. Kardeşi zili çalarken kulaklarını tıkadı.

“Tamam, ama ben çoktan akşam yemeğimi yedim,” dedi yaşlı bir kadın kapıyı açarken. “Yaşlıların çorba saati altı buçuktur. Yani, belki gençler herhangi bir saatte yemek yiyebilirler, ama ben... ben çorba içerim ve saat altı...”

“*Ginin, gmin, gmin,*” diye onu taklit etti Basit; kadının ağzından çıkan kelimelerin gıcırtili tonlaması ilgisini çekmişti.

“Bunun nesi var?” diye sordu büyük teyzeleri. Basit sanki ona vuracaktı gibi kolunu havaya kaldırdı.

“Onu rahat bırak, o kötü biri değil,” dedi Kléber.

“Ben onu öldüreceğim. *Bantacam* yanımda!”

Basit, pantolonunun cebinden bir alarm tabancası söküp aldı. Yaşlı kadın bir çığlık attı.

“Bir silah! Bir silahı var!”

“Ama bu gerçek değil,” diye araya girdi Kléber.

“Evet, ama belki birini öldürebilir. Dikkatli ol, ‘pan’ dediğimde öleceksin. Dikkaaaaaaat *yeşli* kadın!..”

Basit acele etmeden yaşlı kadına nişan aldı, kadın dehşetten çığlık çığlığaydı.

“Pan!”

Büyük teyzeleri mutfığa kaçtı. Basit kardeşine gözlerinde hem şaşkınlık hem de gurur dolu bir ifadeyle baktı.

“Korktu.”

Basit, yine de hayal kırıklığına uğramıştı.

“Ölmedi. Benim bir bıçağım var.”

“İşini bir dahaki sefer bitirirsin.”

İkili bir kilo eriştikten sonra, kendilerini, büyük teyzenin onlara tahsis ettiği minicik odada buldular. Kléber cep telefonunu çıkardı, Basit hâlâ onu gözetliyordu.

“Senin bir *tefelonun* var,” dedi imrenen bir ses tonuyla. “Neden benim bir *tefelonum* yok?”

“Çünkü sen çok küçüksün,” diye dalgın dalgın cevap verdi Kléber. Şimdi. 01... 48...”

“12, 3, B, 1000, 100.”

Kléber elini alnında gezdirdi. Abisi yine kafasını karıştırmıştı. Babalarını aramaları neye yarayacaktı ki? Bay Maluri’nin tek bulunduğu çözüm o kurumdu. Ona, Basit’i Malicroix¹ya yerleştirmesini söyleyecekti.

“Heyo,” dedi muzip bir ses.

Yataktaki Basit, bağdaş kurmuş, bir şey saklıyordu. “Heyo”yu vaat dolu bir ses tonuyla tekrar etti. Yumuşak, grimsi bir ku-

1 Fransızcada kötülük anlamına gelen “mal” ile haç anlamına gelen “croix” kelimelerinin birleşmesinden oluşturulmuş bir isim.

maştan yapılmış iki kulak, sırtının arkasından görüldü. Onları salladı.

“Bir bu eksikti,” diye söylendi Kléber.

“Kim bu?”

“Bilmem.”

Zevk dolu bu anı uzatmak gerekiyordu.

“İçinde ‘an’ var,” dedi Basit.

“Bir kaplan mı?”

“Hayır!”

“Bir panda mı?”

Basit gülmekten katıldı.

“Bay Şavşan mı?”

“Eveeeeeeeeeeeet!” diye haykırdı. Basit, kulakları korkudan titreyen eski bir tavşanı havada sallıyordu.

Cep telefonu çalmaya başladı.

“Ben cevap vereyim,” diye yalvardı Basit. “Ben! Ben! Ben! Alooo...”

Kléber, abisi telefonu elinden koparıp almasını diye bir hamlede ayağa kalktı.

“Alo, baba?”

“Hayır, benim, ben... Alo, baba?”

“Evet, iyiyim,” dedi Kléber, rahat bir ses tonuyla. “Bay Şavşan’la birlikteyiz, her şey yolunda... Büyük teyze mi? O da iyi. Yani, şey... pek değil.”

Kléber ağzındaki baklayı çıkarmaya karar verdi:

“Basit onu sevmiyor. Onu öldürmek istiyor.”

Kléber bazen ne dediğinin farkına varamıyordu.

“Hayır, gerçekten değil! *Batancayla!* Evet... Evet... Biliyorum baba. Sorumlu kişi benim, ben istedim... Evet.”

Babası kendini haklı çıkarmaya çalışırken Basit, gözlerini tavana dikmekle yetiniyordu: “*Basit çok ağır bir yük, hayatı yaşanmaz hale sokuyor, onu Malicroix’ya yatırmalıyız.*” Bu arada yatağın üstüne bir torba oyuncak döken Basit ise kafası meşgul bir edayla, sessizce oyun oynuyordu. Ama bir yandan da konuşmayı dinliyordu.

“O, uslu biri değil,” dedi siyahi kovboy oyuncuğunu göstererek, “kuruma gidecek.”

Basit karanlık bir memnuniyet ifadesi takındı. Küçük kovboy adam tehditlerden, tokatlardan ve iğneden nasibini aldı. Daha sonra onu yastığının altına koydu.

“İmdat! İmdat!” diye bağırdı küçük kovboy.

Kléber babasıyla konuşurken, bir yandan da abisinin oyununu seyrediyordu.

“En iyisi kiralık bir oda bulmak olacak. Bağımsız oluruz... Hayır baba, Basit’i gözetlemeye gerek yok. Yirmi iki yaşında o.”

Basit, kovboyu yastığının altından tekrar çıkarmıştı ve onunla tartışıyordu: “Sen bir app-ttalsın. Seni bir daha görmek istemiyorum. Bir çukur açacağım. Çukurun içine gireceksin ve öleceksin ve ben de üzülmeceğim. Bay Şavşan nerede?”

Şaşkın gözlerle tavşanını aradı. Onu bulduğunda, aniden rahatladı:

“Aaaaaaaah! İşte buradasın. Bay Şavşan, Malicroix’yi öldürecek.”

Yatağın üstünde dehşet verici bir katliam gerçekleşti. Bay Şavşan oyuncakların ortasına düştü, onları havaya savurdu ve duvara fırlattı.

“Bay Şavşan herkesi dağıtıyooor,” dedi Basit alçak sesle.

Hemen ardından telefonda tartışan kardeşine doğru sinsi bir bakış attı.